

Janusz Kuczyński

Kronika muzealna 1987

Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach 17, 337-346

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JANUSZ KUCZYŃSKI

KRONIKA MUZEALNA 1987

MUZEUM NARODOWE W KIELCACH

I. INFORMACJA OGÓLNA, ZMIANY KADROWE

1. ZJAWISKA NIENORMATYWNE

Muzeum było nadal obiektem wzmoczonego zainteresowania różnego szczebla kontroli: w pierwszym kwartale Najwyższej Izby Kontroli — Delegatury w Kielcach, oraz rozpoczętej w drugim kwartale, i ciągnącej się przez trzeci, kontroli przeprowadzonej przez Urząd Wojewódzki w Kielcach — Wydział Budżetowo-Gospodarczy. Mimo zakłócającego programowy rytm działalności i czasochłonnego dla wielu jednostek organizacyjnych muzeum przebiegu kontroli oraz braku od połowy roku naczelnego dyrektora — o czym niżej — zdołano zrealizować zaplanowane wystawy, zadania oświatowe, wydawnicze i wewnątrzmuzealne. Począwszy od trzeciego kwartału brak środków budżetowych spowodował ograniczenie zakupu dóbr kultury. Nie udało się też zgodnie z planem rozpocząć w drugim półroczu generalnego remontu XVIII-wiecznego skrzydła północnego pałacu.

2. ZMIANY KADROWE

Ostatniego czerwca doręczono dyrektorowi muzeum Alojzemu Obornemu, pełniącemu tę funkcję od września 1961 r., pismo wojewody kieleckiego sporządzone 24 czerwca 1987 r., a odwołujące go z dniem 30 czerwca ze stanowiska dyrektora muzeum z jednoczesnym trzymiesięcznym wypowiedzeniem pracy¹. Po od-

wołaniu się A. Obornego ze względu na zawarte w decyzji uchybienia prawne nadeszła odpowiedź sporządzona 17 lipca 1987 r., w której wojewoda zawiadamiał: „Informuję, po stwierdzeniu wady formalno-prawnej w mojej decy-

---

w w Kielcach zawiera z pewnymi niedomówieniami artykuł Jadwigi Karolczak *Ruch w pałacu*, „Przemiany” 1988 R. XIX nr 2 (206), s. 20—23. Poparcie dla zagrożonego odwołaniem dyrektora wyraził prof. dr Aleksander Gieysztor, kierując w tej sprawie pismo do wojewody kieleckiego, które ze względu na poruszone w nim istotne kwestie jest poniżej zacytowane:

„Warszawa, dnia 10 czerwca 1987 r. Pan Mgr inż. Włodzimierz Pasternak. Wojewoda Kielecki. Wielce Szanowny Panie Wojewodo, w związku z ostatnim zebraniem Rady Muzeum Narodowego w Kielcach w dniu 25 maja, której to Radzie mam zaszczyt przewodniczyć, zwracam się z uprzejmą prośbą o życzliwą pomoc dla poczynań Muzeum i jego dyrektora mgra Alojzego Obornego. W szczególności idzie o poparcie dzieła konserwacji i pełnej rewaloryzacji kompleksu muzealnego, którego wartość dla rozwoju i promieniowania kultury narodowej rysuje się w sposób wybitny na mapie muzealnictwa polskiego.

Muzeum Narodowe w Kielcach dzięki wydatnej, pełnej oddania i wysoce kompetentnej pracy jego dyrektora pozyskało bardzo dobry zespół pracowniczy, ukształtowało cenne zbiory, uzyskało autorytet naukowy i ekspozycyjny w kraju, nawiązując też pozytywne kontakty zagraniczne.

Powstała propozycja powierzenia Muzeum Narodowemu w Kielcach ogólnopolskiej wystawy sztuki i kultury polskiej Srebrnego Wieku 1573—1668 na miarę „Polski Jagiellonów 1386—1572”. Wystawa ta może liczyć na powtórzenie w Warszawie lub w Krakowie, a także na wersję zagraniczną. Zadanie to kieleckie Muzeum Narodowe może podjąć i przeprowadzić w toku paroletnich przygotowań. Po latach intensywnej i efektywnej działalności, Muzeum to zasługuje na tego rzędu wprowadzenie do grupy instytucji liczących się w kraju i w Europie. Poparcie Pana Wojewody pozwoli na pełny sukces zamierzenia. Łączę wyrazy głębokiego szacunku. Prof. Dr Aleksander Gieysztor”

List ten pozostał bez odpowiedzi.

---

¹ Bliższe szczegóły dotyczące odwołania dyrektora A. Obornego ze stanowiska dyrektora Muzeum Narodowego

zji, decyzję tę uchylam, jednocześnie wobec niezgłoszenia sprzeciwu Ministra Kultury i Sztuki odwołuję Obywatela z dniem dzisiejszym ze stanowiska dyrektora Muzeum Narodowego w Kielcach. Stosunek pracy z Obywatelom ulega rozwiązaniu z zachowaniem trzymiesięcznego wypowiedzenia”. Trzecie z kolei pismo wyrażało zgodę na objęcie od listopada 1987 r. pracy w resorcie kultury i sztuki na zasadzie porozumienia stron. Spośród napływających propozycji A. Oborny wybrał stanowisko zastępcy dyrektora do spraw naukowych Muzeum Narodowego w Krakowie, które objął z dniem 1 listopada 1987 r.

Muzeum Narodowe w Kielcach od 1 lipca pozostawało bez dyrektora naczelnego. Początkowo zarządzał placówką Zdzisław Skuza, za-

stępcą dyrektora do spraw administracyjnych. Następnie, po oddelegowaniu go od 1 września do pracy w Komitecie Miejskim PZPR, muzeum przez trzy i pół miesiąca funkcjonowało bez dyirekcji, realizując mimo to sprawnie przewidziane planem zadania. Z dniem 15 grudnia władze powołały na stanowisko zastępcy dyrektora muzeum do spraw administracyjnych Marka Wójcika zatrudnionego wcześniej w Przedsiębiorstwie Eksportu Usług Technicznych EXBUD w Kielcach.

Ponadto odszedł z pracy Jarosław Wnuczynski, laborant fotograficzny, a na wcześniejszą emeryturę przeszła Alicja Mardeusz kierująca kancelarią muzeum. Natomiast na stanowisku asystenta w Gabinetie Rycin rozpoczęła pracę Ewa Polit.

II. UPOWSZECHNIANIE KULTURY I SZTUKI

1. WYSTAWIENICTWO

Nadal udostępniano pięć stałych ekspozycji: *Wnętrza zabytkowe z XVII—XVIII w.*, *Galerię Malarstwa Polskiego* (malarstwo do 1939 r.) — obie w pałacu, w którym można też było obejrzeć czteroekranowy pokaz multiwizyjny pt. *Pałac w Kielcach*. Natomiast w siedzibie przy pl. Partyzantów ciąg dalszy Galerii — *Współczesne malarstwo polskie, Broń w zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach, Przyro-*

dę regionu świętokrzyskiego oraz cztery wystawy czasowe. Muzeum zwiedziło 59 315 osób (w tym 39 983 młodzieży), z których 41 541 zapoznano się z pałacem, a 17 774 z wystawami w budynku przy pl. Partyzantów.

Wystawy czasowe w siedzibie przy pl. Partyzantów

Dzielo Stanisława Staszica (czynna od 27 stycznia do 30 czerwca).

Zarysowana na tle epoki biografia infor-

Ryc. 1. Otwarcie wystawy *Dzielo Stanisława Staszica*

Ryc. 2. Fragment wystawy *Karl Schmidt-Rottluff — malarstwo i grafika*

mowała o działalności społecznej, politycznej i gospodarczej Staszica, jego udziale w życiu umysłowym kraju i naukowym dorobku. Udokumentowano też związki Staszica z regionem kieleckim. Autorem scenariusza i organizatorem wystawy była kierująca Działem Przyrody kustosz Eugenia Fijałkowska. Oprawę plastyczną wykonał Grzegorz Knap. Ekspozowane materiały, prócz własnych muzealnych, pochodziły ze zbiorów Stanisława Czarnieckiego z Krakowa, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Józefa Dzikowskiego, Jerzego Fijałkowskiego, Tadeusza Langnera, Stefana Miernika i ks. Edwarda Kłopotka z Hrubieszowa. W finansowaniu wystawy pomogło Towarzystwo Przyjaciół Górnictwa, Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach.

Sztuka ludowa Podola (czynna od 17 lipca do 30 września)

Wypożyczone z Muzeum Krajoznawczego w Winnicy (Ukraińska SRR)* 143 eksponaty zapoznawały z oryginalnym zdobnictwem tkanin, ubiorów, wyrobów ceramicznych i innych przedmiotów codziennego użytku oraz z różnymi wytworami wiejskich artystów. Wystawę przygotowała Walentyna Simonowa z Winnicy przy współpracy Barbary Erber, kierującej Działem Etnografii naszego muzeum. Oprawę plastyczną wykonał Grzegorz Knap.

* W *Kronicie* stosuje się nazwy wg stanu z 1987 r.

Karl Schmidt-Rottluff — malarstwo i grafika (czynna od 22 października do 31 stycznia 1988 r.)

Muzeum Miejskie w Karl-Marx-Stadt (NRD) zaprezentowało 15 obrazów i 22 grafiki stanowiące reprezentacyjny wgląd w twórczość Karla Schmidta-Rottluffa (1884—1976), wybitnego artysty, jednego z twórców niemieckiego ekspresjonizmu. Plakat oraz wydany w języku polskim katalog wystawy, opracowany przez Gabrielę Juppe, wydrukowano w NRD. Komisarzem wystawy ze strony niemieckiej był Frank Nolde, z którym współpracowały: Dział Malarstwa i Rzeźby oraz Gabinet Rycin².

Epoka brązu na Kielecczyźnie

Wystawa otwarta 2 maja 1986 była nadal udostępniana w 1987 r., jej charakterystykę zawiera ubiegłoroczna kronika.

Wystawy dla muzeów w kraju

Szkló artystyczne od Empiru do Art Déco ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach

W Muzeum Okręgowym w Sandomierzu otwarto 18 grudnia wystawę, na której zapre-

² Omówienie tej wystawy pióra Elżbiety Jeżewskiej pt. *Klasyk niemieckiego ekspresjonizmu* ukazało się w „Przemiach” 1988 R. XIX nr 2 (206), s. 24—25, 2 il., ponadto te same autorki *Ekspresjonizm w Kielcach*, „Sztuka Polska” 1988 nr 2 (53), s. 21 oraz te same „W kręgu ekspresjonizmu i blisko niego”. *Wystawa prac Karla Schmidta-Rottluffa w Muzeum Narodowym w Kielcach 1987—1988*, „Muzealnictwo” 1992 nr 34, s. 63—68, 4 il.

zentowano 239 zabytkowych szkieł artystycznych. Obok najliczniej reprezentowanych elementów zastawy stołowej pokazano szkła dekoracyjne (wazony, flakony) oraz przedmioty różnego przeznaczenia, jak np. ozdobne przyciski, szkatułki, popielniczki itp. Ekspozowane szkła powstały między pierwszą ćwiercią XIX w. a międzywojennym dwudziestolecie w hutach polskich, czeskich, austriackich, francuskich i niemieckich. Scenariusz i katalog wystawy, wydany przez sandomierskie muzeum, opracowała kierująca Działem Rzemiosła Artystycznego kustosz Anna Kwaśnik-Gliwińska, która jest autorką zamieszczonego na s. 347 omówienia wystawy.

Łysogóry w świetle archeologii

Pochodzące z rejonu Łysogór 53 zabytki pradziejowe (wyroby kamienne, metalowe, ceramika) pokazano w Muzeum Przyrodniczo-Leśnym na Świętym Krzyżu. Scenariusz otwartej w styczniu wystawy przygotował st. kustosz Zygmunt W. Pyzik, kierownik Działu Archeologii.

Okolice Starachowic w pradziejach

Na otwarty w maju niewielki pokaz wypożyczono 19 zabytków archeologicznych ekspozowanych w Muzeum PTTK w Starachowicach. Scenariusz opracował Zygmunt W. Pyzik.

Kultura społeczeństw neolitycznych

Pokaz oświatowy przygotowany w połowie listopada przez Z. W. Pyzika i Barbarę Kowalczyk z Działu Archeologii wyekspozowano w szkole podstawowej w Komornikach (woj. piotrkowskie, gm. Kluczewsko).

Wystawy dla zagranicy

Kontynuowana od kilku lat współpraca z Muzeum Miejskim w Karl-Marx-Stadt (NRD) i Muzeum Krajoznawczym w Winnicy (Ukraińska SRR) przejawiała się nadal wymianą pracowników na kilkudniowe pobyty szkoleniowe oraz wymianą wystaw. Za przyjęte, a wcześniej już opisane, dwie wystawy Muzeum Narodowe w Kielcach zrewanżowało się również dwiema ekspozycjami.

Polskie malarstwo i grafika około 1900

Wystawę przygotowano dla Muzeum Miejskiego w Karl-Marx-Stadt, w którym była ekspozowana między 17 lipca a 16 września, następnie od 24 września do 2 listopada w Polskim Ośrodku Informacji i Kultury w Berlinie (NRD).

Wystawa zaznajamiała z głównymi kierunkami i tendencjami artystycznymi kształtującymi sztukę Młodej Polski określanej również terminem modernizmu. Ekspozowano 38 obrazów (w tym 7 wypożyczonych z Muzeum Narodowego w Warszawie) oraz 29 grafik (jedna ze zbiorów prywatnych). Muzeum w Karl-Marx-Stadt wydało plakat i katalog opracowany przez autorki scenariusza — Barbarę Modrzejewską i Wiesławę Ozdobę-Kosierkiewicz. W Karl-Marx-Stadt wystawę zwiedziło 27 600 osób; o frekwencji w Berlinie brak danych.

Współczesna sztuka ludowa ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach

Wystawa przygotowana dla Muzeum Krajoznawczego w Winnicy była w nim ekspozowana od 10 września do 30 listopada. Wśród 155 ekspozatów było 47 rzeźb, 23 obrazy, 84 wycinanki i jedna tkanina. Scenariusz opracowała Barbara Erber oraz pracująca również w Dziale Etnografii naszego muzeum Janina Skotnicka. Wystawę zwiedziło 9700 osób.

2. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

Niezależnie od stałej obsługi zwiedzających odbyły się następujące imprezy:

- 68 wykładów i odczytów;
- 89 lekcji szkolnych na salach wystaw oraz w sali kinowej;
- 20 seansów filmów oświatowych, na których wyświetlono 70 filmów;
- 5 koncertów kameralnych w pałacu;
- 4 spotkania z dziećmi i z młodzieżą;
- 31 wykładów dla studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach z zakresu kultury i sztuki.

W porównaniu z poprzednimi laty liczba wymienionych imprez utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

3. WYDAWNICTWA

Ukazały się następujące pozycje:

Sienkiewicz w Oblęgorku, czarno-biała składanka, tekst — Janusz Kuczyński, rysunki i opracowanie graficzne — Bohdan Furnal. Objętość 0,1 arkusza wydawniczego, nakład 5000 egzemplarzy. Druk — Prasowe Zakłady Graficzne RSW Prasa w Kielcach.

Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, składanka barwna z wkładką reklamową przedsiębiorstwa EXBUD, które remontowało siedzibę muzeum w Oblęgorku i zdecydowało się pokryć koszt druku składanki. Tekst i opracowanie graficzne — jak w poprzedniej pozycji, zdjęcia — Henryk Pieczul. Objętość 0,3 arkusza wydawniczego, nakład 30 000 egzemplarzy. Druk — Kieleckie Zakłady Graficzne.

Najcisłsza moja ojczyzna, Krawczyński, Siudowski, druk bibliofilski opracowany literacko, graficznie i typograficznie przez Kazimierę Zapałową i Andrzeja Zapałę. Objętość 1,6 arkusza wydawniczego, nakład 500 egzemplarzy. Druk — Oficyna Wydawnicza EXBUD w Jędrzejowie.

Palacyk Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, czarno-biała ilustracja planszowa autorstwa B. Furnala. Po wyczerpaniu 810 egzemplarzy pierwszego wydania wydrukowano kolejnych 5000 egzemplarzy. Druk — Prasowe Zakłady Graficzne RSW Prasa w Kielcach.

Henryk Sienkiewicz w gabinecie, czarno-biała ilustracja planszowa tego samego autora, nakład 1090 egzemplarzy. Druk — jak wyżej.

Decyzją z 1 października 1987 r. minister nauki i szkolnictwa wyższego wyróżnił wydawany przez Muzeum Narodowe w Kielcach w latach 1975—1986, złożony z 5 zeszytów, tom I *Corpus Inscriptionum Poloniae* (województwo kieleckie). Tom ten opracowany został przez zespół pracowników Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W decyzji podkreślono prekursorską rolę publikacji, która zapoczątkowała badania nad epigrafiką w innych regionach kraju oraz wzbudziła zainteresowanie w zajmujących się analogicznymi badaniami ośrodkach zagranicznych.

III. ZBIORY, KONSERWACJA, PRACE BADAWCZE

1. ZBIORY

Drogą zakupu (odbyło się pięć posiedzeń Komisji Zakupu Muzealiów), przyjmowania darów i przekazów oraz własnego pozysku przybyło 1571 muzealiów, z których poszczególne działy pozyskały:

Dział Przyrody	1
Dział Archeologii	3
Dział Etnografii	45
Dział Historii	322
Dział Malarstwa i Rzeźby	25
Dział Rzemiosła Artystycznego	25
Dział Militariów	19
Gabinet Rycin	75
Gabinet Numizmatyczny	1056

Charakterystykę najcenniejszych pozyskanych muzealiów zawiera osobny komunikat zamieszczony w tym tomie „Rocznika”.

Księgozbiór biblioteki wzbogaciło 786 współcześnie wydanych książek, 2 starodruki,

271 katalogów (częściowo zakupionych, częściowo nadesłanych w ramach wymiany wydawnictw) oraz 506 czasopism. Pracownicy muzeum wypożyczyli w ciągu roku 1135 pozycji, z czytelnikami zaś skorzystało 252 pracowników nauki, studentów i innych osób.

Napływające do muzeum eksponaty dokumentowano na bieżąco. Z tym jednak że w dokumentowaniu fotograficznym powstały opóźnienia spowodowane głównie zakupem 1056 numizmatów wymagających wykonania podwójnej liczby zdjęć, to znaczy awersów i rewersów. Tymczasem możliwości wykonawcze pracownicy fotograficznej uszczupliło odejście w początkach roku laboranta. Mimo to wykonano 1877 negatywów i 4488 pozytywów. Z nich nieco ponad połowę przypadało na dokumentację zbiorów, pozostałe służyły potrzebom wydawniczym, wystawienniczym, konserwatorskim oraz dokumentacji wystaw i innych muzealnych imprez.

W ciągu roku wypożyczono na zewnątrz 915 muzealiów, w tym 37 skierowano do konserwacji, pozostałe innym muzeom w celach wystawienniczych. Własne wystawy wzbogaciło 394 dobrami kultury przyjętymi z innych muzeów.

Zgodnie z obowiązującym trzyletnim cyklem przeprowadzono uproszczoną inwentaryzację muzealiów w działach Historii i Militariów oraz oddziale — Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, w którym po stwierdzeniu braku afrykańskiego dzirytu wszczęto zalecane postępowanie. W Dziale Historii i w Muzeum H. Sienkiewicza polecono wpisać do inwentarza zbiorów niektóre fotografie i druki traktowane dotychczas jako pomocniczy materiał dydaktyczny, które jednak z biegiem lat nabrały wartości dokumentu historycznego.

2. KONSERWACJA ZBIORÓW

Muzealna pracownia zakonserwowała 9 obrazów: J. Pankiewicza *Dziewczynka w czerwonej sukience*; W. Ślewińskiego *Pejzaż morski w Bretanii*; L. Delaveaux *Widok Paryża z wieżą Eiffla*; S. Kamockiego *Pejzaż z lanami zboża*; M. Wawrzeńskiego *Ofiara na grobie wodza Słowian*; Z. Pronaszki *Głowa rybaka*; J. Malczewskiego *Alegoria Polski*; O. Boznańskiej *Wnętrze pracowni*; Z. Kurkowskiego *Pejzaż z zagrodą*, 17 zabytkowych ram do obrazów i jeden mebel — kwiatnik.

Przy obrazach wypożyczonych w celach wystawienniczych przeprowadzono niezbędne zabezpieczenia konserwatorskie; zaopatrzone też w passe-partout i oprawiono 35 grafik skierowanych na wystawę do muzeum w Karl-Marx-Stadt.

Pracownik konserwacji mebli zabytkowych poszerzono, zagospodarowując w tym celu izbę

w oficynie zespołu budynków przy pl. Partyzantów i wyposażając ją w podstawowe urządzenia do obróbki drewna.

Specjalistycznym pracownikom zlecono konserwację makaty sultańskiej z XVIII w., tapiserii *Aleksander Wielki przyjmujący hold* z XVII w., XVII-wiecznego kobierca z herbem Ogończyk, tkaniny typu „Dźidzim” z XIX w., dwóch zegarów i pięciu dokumentów pergaminowych z XVI i XVII w. Z konserwacji powróciły: polski pas kontuszowy z XVIII w., szal północnoafrykański z przełomu XIX na XX w., 50 grafik, 87 dokumentów i druków archiwalnych oraz map, 6 banknotów o nominalnie 100 zł polskich z czasu insurekcji kościuszkowskiej.

3. PRACE NAUKOWE

Do wydawanego przez muzeum „Rocznika” pracownicy złożyli trzynastcie prac problemowych, opracowań wybranych grup zabytków oraz wyników badań terenowych. Anna Kwaśnik-Gliwińska złożyła katalog tkanin ze zbiorów muzeum; ta sama autorka oraz Elżbieta Jeżewska z Działu Malarstwa i Rzeźby i Janusz Kuczyński oddali tekst niewielkiego przewodnika po pałacu. Obie prace ukażą się jako samodzielne pozycje wydawnicze.

Dnia 25 maja odbyło się pod przewodnictwem prof. Aleksandra Gieysztorą kolejne, trzecie posiedzenie Rady Muzealnej. Referat problemowy *Historia i przemiany wnętrza przyziemia pałacu kieleckiego — materiały do dyskusji nad zakresem projektowanych prac konserwatorskich* opracowany przez J. Kuczyńskiego, skutkiem jego choroby wygłosiła A. Kwaśnik-Gliwińska. Następnie w wyniku dyskusji nakreślono ogólne kierunki postępowania oraz omówiono niektóre szczegółowe rozwiązania konserwatorskie.

IV. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MUZEUM

1. SZKOLENIE KADR

Na roczne studium podyplomowe, upoważniające do uzyskania stanowiska starszego kustosa, zaczęły uczęszczać Eugenia Fijałkowska — kierownik Działu Przyrody, i kierująca Działem Naukowo-Oświatowym Danuta Krawczyk.

Rozpoczęty w czwartym kwartale kurs z zakresu bhp ukończyły w dniach 2 i 3 grudnia wykwalifikowane opiekunki ekspozycji muzealnych, następnie rozpoczęto zajęcia dla kadry kierowniczej muzeum; zakończenie kursu nastąpiło w początkach 1988 r.

2. WSPÓLPRACA Z MUZEAMI KIELECKIEGO OKRĘGU MUZEALNEGO

Zgodnie z uprawnieniami statutowymi Muzeum Narodowego w Kielcach wyznaczeni jego pracownicy pełnili nadzór merytoryczny nad muzeami terenowymi, dokonując okresowych, protokołarnie dokumentowanych wizytacji.

Wobec nadal stwierdzanych uchybień w dokumentacji muzealiów powtórzono zajęcia szkoleniowe dla pracowników muzeów regionalnych, ponownie wykładając teorię i praktykę prowadzenia inwentarza muzealiów. Ze szkolenia skorzystali także — na życzenie swych dyrekcji — wytypowani pracownicy z Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie oraz z Muzeum Okręgowego w Sandomierzu. Wkrótce po szkoleniu kierowniczka Muzeum Regionalnego w Szydłowie zmieniła pracę, w rezultacie czego przeszkolono indywidualnie jej następczynię.

Dział Wydawnictw dla Muzeum Regionalnego w Pińczowie zredagował i opracował technicznie 16-stronicowy katalog wystawy czasowej *Pińczowska kolej dojazdowa 1923—1926 w fotografii*, przygotowanej przez Jana Góreckiego z pińczowskiego muzeum.

3. INNE PRACE

Wydano 249 zaświadczeń opiniujących dobra kultury zgłaszane do wywozu za granicę. Józef Dzikowski kierujący Gabinetem Numizmatycznym, któremu powierzono tę czynność, korzystał przy sporządzaniu opinii z pomocy merytorycznej pracowników większości działów, głównie jednak współpracował z B. Furnallem.

Podczas ogólnopolskiego sympozjum *Muzea w kulturze wakacyjnej Polaków*, które odbyło się 26 i 27 października w Bartkowie (woj. nowosądeckie), zaprezentowano 2 spośród 17 wykonanych przez muzeum pokazów audiowizualnych. Po projekcji reprezentująca nasze muzeum Danuta Krawczyk omówiła przydatność tego rodzaju widowisk w pracy oświatowej. Nieco później Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków nadesłał list gratulacyjny, w którym uznano pokazy za interesujący wzorzec działalności popularyzatorskiej muzeum.

Dla Muzeum Henryka Sienkiewicza w Obłęgorku opracowano scenariusz pięcioekranowego pokazu multiwizyjnego pt. *Henryk Sienkiewicz*. Autor scenariusza — J. Kuczyński — współpracował następnie, wraz z Lidią Putowską z obłęgorskiego muzeum, przy doborze eksponatów do zdjęć, które wykonywali czescy realizatorzy z firmy Art Centrum w Pradze.

Podobnie jak dotychczas współpracowano z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, ze szkołami wszystkich stopni oraz ze związkami i stowarzyszeniami młodzieżowymi, starając się zainteresować młodzież oferowanymi przez muzeum możliwościami kontaktu z problematyką historyczną, artystyczną i regionalną.

V. PRACE KONSERWATORSKO-BUDOWLANE

W obrębie zespołu pałacowego ukończono prace przy elewacji frontowej XVII-wiecznego korpusu. Dobiegło końca wykładanie płytami piaskowcowymi przestrzeni między pałacem a jezdnią biegnącą wokół frontowego dziedzińca. Kontynuowano prace elewacyjne przy obu zachodnich wieżach oraz szczytowych ścianach

korpusu głównego. Prace te wykonywał kielecki oddział PKZ, który nadal też remontował XVII-wieczne mury otaczające pałacowy zespół. Natomiast kielecka firma EXBUD zakończyła kapitalny remont XVIII-wiecznego skrzydła południowego, porządkując także jego otoczenie. Również EXBUD rozpoczął genera-

Ryc. 3. Skrzydło południowe pałacu kieleckiego podczas remontu — wymiana więźby dachowej związana z podniesieniem wysokości dachu (1985 r.)

Ryc. 4. Skrzydło południowe pałacu kieleckiego podczas remontu — prace przy elewacji (1986 r.)

Ryc. 5. Skrzydło południowe palacu kieleckiego wraz z łącznikiem po remoncie. Stan — lato 1989 r.

lny remont XX-wiecznego budynku stojącego na zapleczu korpusu i północnego skrzydła, mieszczącego do niedawna przedszkole, a przeznaczanego na siedzibę biblioteki i Działu Historii.

Mimo ukończenia projektu adaptacji XVIII-wiecznego skrzydła północnego na cele muzealne, z braku środków budżetowych nie przystąpiono do przewidzianych na jesień prac budowlanych.

VI. ODDZIAŁY MUZEUM NARODOWEGO W KIELCACH

1. MUZEUM LAT SZKOLNYCH STEFANA ŻEROMSKIEGO

Udostępniano stałą wystawę biograficzno-literacką, którą zwiedziło 23 514 osób. Przeprowadzono też w muzeum 35 lekcji szkolnych oraz wygłoszono 5 odczytów. Dnia 26 listopada odbyło się spotkanie z prof. Henrykiem Markiewiczem, znawcą twórczości Żeromskiego, z okazji ukończenia przez profesora 65 lat. Spotkanie zorganizowano wspólnie z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Kielcach i Towarzystwem im. Stefana Żeromskiego.

Kierująca muzeum st. kustosz Kazimiera Zapalowa opracowała kolejną pozycję o charakterze regionalno-bibliofilskim (omówioną na s. 341). Złożyła też artykuł do „Rocznika” sumujący doświadczenia zdobyte podczas urzędzanych, w latach 1969—1984 corocznych Dni Żeromskiego. Kontynuowała również

współpracę przy organizowaniu w nagłowickim dworku wystawy upamiętniającej osobę i twórczość Mikołaja Reja.

Muzeum powiększyło zbiory o 269 muzealiów (w tym 2 dary), wśród których 152 to dawne negatywy zdjęć o charakterze dokumentacyjnym. Specjalistycznej pracowni zlecono konserwację listu Stefana Żeromskiego i 25 ilustracji do jego dzieł, wykonanych przez Antoniego Uniechowskiego i Karola Henisza.

2. MUZEUM HENRYKA SIENKIEWICZA W OBLĘGORKU

Stale ekspozycje muzeum, to znaczy odtworzone wnętrza parteru i wystawę biograficzno-literacką na piętrze, zwiedziło 72 500 osób. Do marca udostępniano też otwartą w 1986 r.

pokonkursową wystawę rysunków dzieci pt. *Mój ulubiony bohater w twórczości Henryka Sienkiewicza* oraz, od 5 maja do końca roku, pokaz *Henryk Sienkiewicz na znaczkach pocztowych*. Przeprowadzono 25 lekcji szkolnych, wygłoszono 20 odczytów, odbyły się spotkania z pracownikami kultury woj. kieleckiego i radomskiego oraz pisarzami zrzeszonymi w Związku Literatów Polskich.

Przybyło 19 zakupionych i 7 ofiarowanych zabytków. Księgozbiór wzrósł o 76 pozycji, wśród nich 15 przekazanych przez różne instytucje, 8 przez osoby prywatne; resztę zakupiono. Pracownia konserwatorska Muzeum

Narodowego w Kielcach zakonserwowała jedną zabytkową ramę. Ponadto zlecono opracowanie 50 tomów z muzealnego księgozbioru. Pozycje informacyjno-reklamowe wydane dla Muzeum H. Sienkiewicza omówiono na s. 341.

Pracownicy działalności podstawowej uczestniczyli w odbywającym się w Muzeum Narodowym w Kielcach szkoleniu z zakresu bhp.

Wykonawca prac remontowych, kielecka firma EXBUD, kontynuował roboty przy elewacji frontowej, rewaloryzował detale architektoniczne oraz przeprowadził gruntowny remont pokoi gościnnych.

